

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Palotás Miklós jogtanácsos (CÍME) által képviselt felperes neve (FELPERES CÍME; Cg.; adószáma:.) felperesnek, a Dr. Palatinusné Dr. Gál Anna jogtanácsos által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME; ügyintézés helye: CÍM 2) alperes ellen, finanszírozási szerződésből eredő igény érvényesítése iránt indított perében a Szolnoki Törvényszék 2012. június 14-én meghozott 10.G.21.261/2009/49. számú ítélete ellen a felperes részéről 51. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15 000 (Tizenötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a 2012. június 14. napján, 49. sorszámon meghozott ítéletében a felperes keresetét elutasította és a felperest arra kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 174 092 Ft perköltséget.

Az ítéletben megállapított, a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényállás a következő volt:

2006. július 4-én az alperes jogelődje finanszírozási szerződést kötött a felperessel a felnőtt és a 14 év feletti gyermek lakosság háziorvosi ellátására, - **K** - település területére vonatkozó ellátási kötelezettséggel.

Az alperes jogelődje 2008. június 16. és 2008. augusztus 25. között ellenőrzést végzett a felperesnél, amelynek eredményeként megállapította, hogy a 2008. január 1. és április 30. közötti időszakban a felperes 170 esetben indokolatlanul, a jogszabályban előírt feltételek hiányában nyújtott eseti ellátást a hozzá be nem jelentkezett betegek részére és igényelt azok után finanszírozási összeget az Egészségbiztosítási Alapból.

Az ellenőrzés megállapításait tartalmazó jegyzőkönyvben az alperes jogelődje a felperes részéről jogosulatlanul elszámolt finanszírozás kamattal növelt összegét 106 586 Ft-ban határozta meg és azt a felperes 2008. október hónapra járó finanszírozásának összegéből levonásba helyezte.

A felperes az elsőfokú bírósághoz 2008. október 14-én benyújtott eredeti keresetében - egyebek mellett - annak megállapítását kérte a bíróságtól, hogy az alperes jogelődje által az ambuláns ellátások szabálytalanságára hivatkozással vele szemben alkalmazott szankció jogalap nélküli és a felperesnek valójában nincs tartozása az alperessel szemben.

A 2008. november 17-én megtartott tárgyaláson az ambuláns ellátások tekintetében a felperes a keresetét akként módosította, hogy az alperes jogelődjét az általa visszatartott 106 586 Ft megfizetésére kérte kötelezni.

Az alperes jogelődje a felperes valamennyi kereseti kérelmének az elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a 2008. december 13-án meghozott **ÜGYSZÁM 1.** számú ítéletében a felperes teljes keresetét elutasította, amely ítélet ellen a felperes fellebbezést terjesztett elő.

A fellebbezést elbíráló Debreceni Ítéltábla a 2009. november 18-án meghozott **ÜGYSZÁM 2** számú részítéletében az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes megállapításra irányuló kereseti kérelmét elutasító - fellebbezett - rendelkezését helybenhagyta, a felperes marasztalásra irányuló keresetét elutasító és az elsőfokú perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseit pedig hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot - ebben a körben - újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította.

A részítélete indokolásában az ítéltábla - egyebek mellett - megállapította, hogy a felperes marasztalásra (az ambuláns ellátások elszámolásának jogszerűtlenségére hivatkozással visszatartott 106 586 Ft megfizetésére) irányuló kereseti kérelme tekintetében az elsőfokú bíróság a feleket tévesen tájékoztatta az őket terhelő bizonyítási kötelezettségről, ezáltal pedig a bizonyítatlanság jogkövetkezményét jogszerűtlenül alkalmazta a felperessel szemben. A felperes marasztalásra irányuló kereseti kérelme kapcsán ugyanis az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy az általa korábban alkalmazott szankció jogszerű volt, mivel az ellenőrzéssel érintett időszakban a felperes 170 esetben a jogszabályban előírt feltételek hiányában igényelt finanszírozást a hozzá be nem jelentkezett betegek eseti ellátásáért.

Ezért a megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatásában az ítéltábla azt írta elő az elsőfokú bíróság számára, hogy egyrészt a fentiek szerint tájékoztassa a feleket az őket terhelő bizonyítási kötelezettségről, másrészt a felek részéről ennek ismeretében indítványozott, szükséges bizonyítást folytassa le és az annak eredményeként beszerzett újabb bizonyítékok alapján döntsön a felek vitájában.

A megismételt eljárásban a felperes - a részítélettel még el nem bírált - keresetét akként módosította, hogy az ambuláns ellátások elszámolásával kapcsolatban a marasztalásra (a visszatartott finanszírozási összeg megfizetésére) irányuló keresetét nem tartotta fenn, hanem ahelyett a 2011. március 16-án keltezett beadványában megjelölt - az elsőfokú bíróság által az ítélete 5. és 6. oldalán a-j) pontokban részletesen ismertetett - kérdésekben kérte a bíróság állásfoglalását (megállapítását).

Az alperes a felperes módosított keresetének is az elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a felperes módosított - részítélettel még el nem bírált - keresetét aaptalannak találta.

A 49. sorszámú meghozott újabb ítéletében megállapította, hogy a felperesnek a megismételt eljárásban előterjesztett keresete kizárólag megállapításra irányult, ezért a bíróságnak elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy a jelen esetben a megállapítási kereset

előterjesztésének „A polgári perrendtartásról” szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 123.§-ában megállapított feltételei fennállnak-e.

Ennek eredményeként pedig az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes a módosított keresetében olyan általános jellegű, a konkrét jogvita kereteit meghaladó jogértelmezési kérdésekben kérte a bíróság állásfoglalását, amely kérdések megválaszolására a Pp. 123.§-ában foglaltak alapján a bíróságnak nem volt lehetősége.

Rámutatott, hogy az ambuláns ellátások elszámolása tekintetében az alperes által megjelölt 170 eset kapcsán konkrét jogvita keletkezett a felek között. E konkrét jogvita vonatkozásában a felperesnek lehetősége lett volna teljesítést (a véleménye szerint jogosulatlanul visszatartott finanszírozási összeg megtérítését) követelni az alperestől, a bíróságnak pedig ezen igény előterjesztése esetén lett volna lehetősége arra, hogy állást foglaljon a feleknek az ambuláns ellátások elszámolásával kapcsolatos vitájában.

A Pp. 123.§-ában foglaltak helyes értelmezése szerint azonban a bíróságnak arra nem volt lehetősége, hogy a felek konkrét jogvitájának elbírálása nélkül, általános jelleggel adjon tájékoztatást a felek számára a közöttük vitás jogértelmezési kérdésben.

Mindezekből pedig az elsőfokú bíróság azt a jogi következtetést vonta le, hogy a felperes módosított kereseti kérelme tekintetében a megállapítási kereset előterjesztésének a jogszabályban megállapított feltételei nem álltak fenn, ezért a felperes módosított keresetét az elsőfokú bíróság elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben

- tartalma szerint - annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak az eljárás folytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Előadta, hogy a módosított kereset előterjesztésével az volt a célja, hogy választ kapjon arra a kérdésre, hogy a felek között létrejött finanszírozási szerződés konkrét esetében elláthat-e ambuláns beteget a felperes és ha igen, azt milyen körülmények között teheti meg, illetve azért jár-e számára eseti ellátási díj.

Véleménye szerint e kereseti kérelem előterjesztésére a Pp. 123.§-a alapján lehetősége volt, mivel a fenti kérdés megválaszolása a felperes jogainak megóvása, a későbbi viták elkerülése érdekében szükséges.

Az elsőfokú bíróság azonban „még csak érintőlegesen sem adott választ az felperes neve kérdésére azzal kapcsolatban, hogy a jövőre nézve a gazdasági társaság hogyan lássa el az ambuláns betegeket a felek között létrejött finanszírozási szerződés konkrét esetében”, amivel lényeges eljárási szabálysértést követett el.

A felperes állítása szerint az elsőfokú bíróság helytelenül állapította meg az ítéletében, hogy a felek között „valós jogvita” ne lenne, mivel a felperes a nála végzett ellenőrzés során kimutatott 170 esetre hivatkozással levont finanszírozási díjjal kapcsolatban semmilyen „folyamatban lévő kérelmet, vagy kifogást” nem adott be.

A felperes állítása szerint tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy az eredetileg megállapításra irányuló keresetét a felperes utóbb módosította, mivel a keresete - szerinte - valójában mindvégig megállapításra irányult.

Ezzel összefüggésben előadta, hogy az ítéletábra „éppen azért helyezte hatályon kívül a korábbi elsőfokú határozatot, hogy az új eljárásban a Szolnoki Törvényszék a tényleges

megállapítási per vonatkozásában folytassa le a tárgyalást", azonban az elsőfokú bíróság az ítélet utasításait figyelmen kívül hagyta.

Hivatkozott arra is, hogy bár az ítélet a részítéletében egyértelműen kimondta, hogy a bizonyítási teher „az alperest illeti”, az új eljárásban az alperes a saját álláspontját semmivel nem bizonyította.

Előadta továbbá, hogy az elsőfokú eljárás során a közte és az alperes jogelődje között létrejött finanszírozási szerződés részleges semmisségére is hivatkozott és annak megállapítását is kérte, azonban az elsőfokú bíróság ezen kereseti kérelme vizsgálatát elmulasztotta.

Sérelmezte a felperes a fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság - nyomatékos kérése ellenére - elmulasztotta megküldeni számára a 2012. június 14-i tárgyalásról készült jegyzőkönyvet, amellyel - véleménye szerint - ugyancsak jogsértést követett el.

Mindemellett hivatkozott arra is a felperes a fellebbezésében, hogy a per során meghozott elsőfokú döntések ellen a felperes minden esetben eredményesen fellebbezett, amely fellebbezések kapcsán az ítélet perkoltságot állapított meg a felperes részére. Az elsőfokú bíróság azonban a fellebbezéssel támadott újabb ítéletében elmulasztott ezen összegekről rendelkezni, amelynek pótlását a felperes a másodfokú bíróságtól kérte a fellebbezésében.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helyes indokai alapján történő helybenhagyását és a felperes másodfokú perkoltság fizetésére kötelezését kérte.

A fellebbezés alaptalan.

Az ítélet megállapítása szerint az elsőfokú bíróság a felperes - részítélettel még el nem bíralt - keresetének elbírálásához szükséges jelentős tényeket illetően a tényállást teljes körűen feltárta, azt helyesen állapította meg. Az így megállapított tényállásból pedig helytálló jogi következtetéseket levonva, érdemben helyes döntést hozott, amelynek jogi indokaival az ítélet mindenben egyetértett.

A felperes fellebbezésében előadottak ugyanakkor nem szolgálhattak alapul az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértés nélkül meghozott, kellően megindokolt, megalapozott ítélete hatályon kívül helyezéséhez, vagy megváltoztatásához.

Ezért az ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján - utalással a Pp. 254.§-ának (3) bekezdésére - a saját helyes indokai alapján helybenhagyta.

A fellebbezésben előadottakra tekintettel az ítélet a következőkre mutat rá:

Alaptalanul hivatkozott a felperes a fellebbezésében a jogvédelem szükségességének indokaként a peres felek közötti későbbi viták elkerülésére.

A Pp. 123.§-ának alkalmazása során ugyanis a jogvédelem szükségességének fennálltát szigorúan kell vizsgálni. A felek közötti szerződésértelmezési vita pedig - önmagában - jogmegóvási érdeket nem keletkeztet, mivel a szerződés egyes rendelkezéseinek

értelmezésével kapcsolatos vita a szerződésből származó konkrét igények érvényesítése miatt indítható marasztalási perben lefolytatható, illetőleg elbírálnak. A szerződés egyes rendelkezéseinek értelmezése érdekében azonban önálló megállapítási kereset nem indítható.

Bár a végleges formában fenntartott kereseti kérelem elbírálása szempontjából nem volt jelentősége, az ítéltábla szükségesnek tartja annak rögzítését, hogy iratellenesen állította a felperes a fellebbezésében, hogy az ambuláns ellátások tekintetében a keresete mindvégig megállapításra irányult.

Azt, hogy a 2008. november 17-én megtartott tárgyaláson a felperes módosította a keresetét, a közokiratnak minősülő tárgyalási jegyzőkönyvön kívül az is alátámasztotta, hogy az elsőfokú bíróság a ÜGYSZÁM 1 számú ítéletében már azt rögzítette, hogy az ambuláns ellátások tekintetében a felperes keresete marasztalásra (a visszatartott finanszírozási összeg megtérítésére) irányult, amit a felperes az ítélet elleni fellebbezésében nem kifogásolt.

Ugyancsak iratellenes volt a felperesnek az a fellebbezési állítása, miszerint „az ítéltábla éppen azért helyezte hatályon kívül a korábbi elsőfokú határozatot, hogy az új eljárásban a Szolnoki Törvényszék a tényleges megállapítási per vonatkozásában folytassa le a tárgyalást”.

A **ÜGYSZÁM 2** számú részítélet rendelkező részéből és indokolásából ugyanis kétséget kizáróan megállapítható, hogy az ítéltábla a felperes marasztalásra irányuló kereseti kérelmét elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést a bizonyítási teherre vonatkozó téves tájékoztatás miatt, nem pedig a kereseti kérelem tartalmának téves rögzítésére és elbírálatlanságára hivatkozással helyezte hatályon kívül.

A bizonyítási teher alakulásának kérdése azonban a megismételt eljárásban elvesztette a jelentőségét azáltal, hogy a felperes a marasztalásra irányuló kereseti kérelmét nem tartotta fenn, a megállapítás iránti kereseti kérelme tekintetében pedig a Pp. 123.§-ában meghatározott feltételek hiányoztak.

Ugyancsak alaptalanul hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta a szerződés részleges semmisségének megállapítására irányuló kereseti kérelmének a vizsgálatát, amivel eljárási szabálysértést követett el.

A felperesnek ez a hivatkozása csupán annyiban helytálló, hogy a 2011. február 15-én megtartott tárgyaláson a felperes valóban utalást tett a szerződés esetleges semmisségére, amely hivatkozásával összefüggésben az elsőfokú bíróság a tárgyaláson meghozott III. számú végzésében felhívta a felperest a keresete pontosítására, aminek a felperes nem tett eleget. A 34. sorszámú végzés ellen (39. sorszámon) előterjesztett fellebbezésében a felperes ugyan ismételten hivatkozott a szerződés részleges érvénytelenségére és részben pontosította az ezzel kapcsolatos nyilatkozatát, a 2012. május 4-én keltezett, 46. sorszámú beadványában azonban akként nyilatkozott, hogy a keresetét a 2011. március 16-án keltezett beadványában foglaltak szerint tartja fenn, amely beadványában a felperes a szerződés semmisségére nem hivatkozott.

A felperesnek ezt a nyilatkozatát pedig olyan újabb keresetmódosításnak kellett tekinteni, amelyben a szerződés részleges semmisségének megállapítására irányuló kérelmét már nem tartotta fenn. Ezért az elsőfokú bíróság a szerződés részleges semmisségével

kapcsolatos, korábbi felperesi állítások vizsgálatának mellőzésével eljárási szabálysértést nem követett el.

A 2012. június 14-én megtartott tárgyaláson a felperes jogi képviselője személyesen jelen volt, a tárgyalásról készült jegyzőkönyv megküldésére irányuló kérelmét pedig először a fellebbezésében terjesztette elő. Ezért a jegyzőkönyv megküldésének elmulasztásával az elsőfokú bíróság szintén nem követett el eljárási szabálysértést.

Iratellenes a felperesnek az a fellebbezési állítása, hogy „a per során született elsőfokú döntések ellen a felperes minden esetben eredményesen fellebbezett”. A felperesnek a szakértői díjakat megállapító végzések ellen előterjesztett fellebbezéseit ugyanis az ítéletábra mindkét esetben alaptalannak találta. A részben, vagy egészben eredményre vezetett felperesi fellebbezések kapcsán meghozott határozataiban pedig az ítéletábra a felperesnek a másodfokú eljárásban felmerült költségeit - a Pp. 252.§-ának (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően - csupán megállapította azzal, hogy azok viseléséről az elsőfokú bíróságnak kell majd határoznia, annak függvényében, hogy a felperes keresete alaposnak, vagy alaptalannak bizonyul.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaptalannak találta, ezért a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján helyesen kötelezte a felperest az alperes perkölségének megfizetésére és helyesen állapította meg, hogy a felperes a perrel összefüggésben felmerült saját költségeit maga köteles viselni.

A felperes fellebbezése eredménytelen volt. Ezért a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján egyrészt a lerótt fellebbezési eljárási illetékből és a jogi képviselője jogtanácsosi munkadíjából eredő saját másodfokú perkölségét maga köteles viselni, másrészt köteles megtéríteni az alperes jogtanácsosi munkadíjából származó másodfokú perkölségét is, amelynek összegét az ítéletábra a Pp. 79.§-ának (1) bekezdése alapján hivatalból határozta meg a Pp. 67.§-ának (2) bekezdése folytán irányadó „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, módosított 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2), (5) és (6) bekezdéseit alkalmazva, figyelemmel arra is, hogy a másodfokú eljárásban tárgyalás tartására nem került sor.

Debrecen, 2013. július 16.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró,
Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk. bíró